

Ukrainian Drama
TRANSLATIONS

ukrdrama.ui.org.ua

Author	ANDRII BONDARENKO
Play Original name / translated	SINDROMUL SUPRAVIEȚUITORULUI
Translator	RALUCA RĂDULESCU
Language of translation	Românesc
Copyright of original text belongs to	bondarenko.andrij@gmail.com
Copyright of translation belongs to	ralucarescu@yahoo.com

SFÂRȘIT

Fiecare dintre noi
a fost ucis deja
în acea dimineață.
Noi nu mai suntem
cine eram.
Am murit.
Pe 24 februarie
două mii
douăzeci și doi,
o țară vecină
ne-a ucis pe toți.
Lumea dinainte
a fost cuprinsă
de flăcări și fum,

s-a sfârșit și
s-a dezintegrat.
Sute, mii,
milioane
dintre lumile
noastre
au dispărut, distruse
pentru totdeauna,
îreversibil.
Săptămâna aceea
hotărâsem să merg
la o întâlnire. Iarna
se apropia de sfârșit, dar
era încă mohorât
și rece. Voiam
în sfârșit
să schimb ceva.
Ne-am dat întâlnire
poimâine, 24
februarie două mii
douăzeci și doi.
Urma să ne întâlnim
în centru,
să stăm într-o cafeana,
să ne plimbăm pe străzi.
Ziua aceea,
poimâine,
n-a mai venit
niciodată. A venit
cu totul altceva
și a distrus-o
Ce plimbare
să mai fie?! A
dispărut orașul
în care urma să ne
întâlnim și să bem
cafea, au dispărut
străzile. S-a întâmplat
cu totul altceva. Acum
sunt alte vieți

ale altor oameni.
Va trebui
să ne cunoaștem
din nou, să stabilim
o nouă dată,
să ne întâlnim din nou.
Totul va trebui reconstruit,
bucată cu bucată.
Și fiecare bucată va fi
complet nouă. Dar
când se va întâmpla?
Cine voi fi eu?
Cine vom fi noi? Unde
vom fi? Pentru ce vom fi?
A venit Apocalipsa.
Tot ce a fost
nu mai e.
Au rămas vestigii,
urme, umbre.
Ne uitam la
seriale, beam bere
și coniac, stăteam
până târziu în
cafenele, ne vizitam
prietenii, cumpăram
cărți pe hârtie,
ne îmbrățișam,
vorbeam despre
artă, jucam
cărți, râdeam,
dansam pe
muzică de pe telefon.
Mergeam la cinema,
cu bere și nuci.
Toate au dispărut
într-o dimineață
mohorâtă și rece,
aruncate într-un abis
întunecat de sunetul
alarmei antiaeriene.

Așa dispar lumile. Ca
o zi care s-a încheiat și
n-a mai venit
niciodată. Ca o floare, care
și-a închis petalele
sub o rafală de vânt și
nu s-a mai deschis
niciodată. Ca
un laptop brusc
deconectat de la
priză. Ca un soare
care a apus și
n-a mai răsărit.
Ca un om înjunghiat
din spate cu
un cuțit în
inimă. Așa dispar
lumile - ca
un bec care
se stinge, ca
apa care
se scurge din
cadă, ca
ochii închiși
ai unui mort.
Lumea noastră
nu era mai bună
decât un bec. La fel
de fragilă și limitată.
Așa era.
Lumea noastră
era imperfectă.
Era vie. A fost ucisă.
Acum a venit
Apocalipsa. Frica
nu mai există.
De ce ne era frică
nu mai există.
Vestigii, urme, umbre -
ne-am retras altundeva,

o Atlantidă submarină -
o vedem încă, dar
imaginea e tot mai slabă.
Viața noastră e acum
un cimitir al
planurilor,
dorințelor și
aspirațiilor de
dinainte de
24 februarie
două mii
douăzeci și doi.
Trăim acum într-o
lume în care
lumea noastră nu mai
există. Cum se poate?
Uite că se poate.
Și se întâmplă.
Pădurile prin care
ne plimbam înainte
sunt minate și
devastate de tancuri.
Podurile pe care
mergeam în vizită
la rude sunt
distruse, rudele sunt
moarte sau și-au
pierdut mințile.
Prietenii sunt prizonieri
în orașe capturate sau
au plecat în locuri
unde n-au avut
niciodată intenția
să ajungă. Teatrele
sunt bombardate.
Actorii păzesc
puncte de control
cu mitraliera în mână.
Ce lume e asta? E
lumea războiului. Și ce e

războiul? Ceva ce
nu poate fi. Niciodată.
Dar e război. Și cum
se poate? Nu se poate.
Trăim într-o lume care
nu poate fi.
Ceva ce nu se
putea întâmpla
s-a întâmplat.
S-a întâmplat ceva de
nedescris,
s-a întâmplat irealul.

Mai suntem vii, noi,
cei care am
supraviețuit?

Cine sunt eu acum?
Cum am supraviețuit
primelor zile? Îmi
amintesc puțin, acele
zile sunt îngropate
deja sub o pernă
mare și
impenetrabilă. Tot
ce făceam atunci
era să ne fluturăm brațele
ca pe niște aripi,
pentru a nu ne prăbuși
în abisul care
devenise
viața noastră.
S-a dovedit că
avem aripi -
noi, cei care
am devenit
acum.

Încă nu înțeleg -
unde suntem? Noi

suntem în mai
multe locuri
în același timp,
ca fantomele. Ca
norii negri, zburăm
acolo unde ne duc
gândurile noastre -
acolo unde prietenii,
familia și cei dragi stau
acum în subsoluri,
tremurând din cauza
atacurilor cu rachete sau
pur și simplu încremeniți
de frică pentru viața cuiva.
Acum plutim ca niște
fantomе deasupra întregii
Ukraine. Corpurile noastre
stau ascultătoare,
acolo unde
le-am lăsat. Suntem
doar jumătate din
corpurile noastre
sau o treime. Suntem
purtați
încoace și încolo
de vânturile invizibile ale
războiului.

Corpurile noastre
sunt ca niște copii.
Le cerem să fie
politicoase și
să-i asculte pe
cei mai în vârstă.
Stați nemișcate,
țineți rucsacul cu
documente, duceți-ne
mai departe, până
când gândurile și
sufletele noastre

vor ajunge la cei
care mor sub bombe.

Unde suntem? Locurile
și spațiile noastre
au fost înlocuite,
împrăștiate,
încurcate.

Gările funcționează,
dar nu mai sunt
gări. Cafenelele
funcționează, dar
nu mai sunt
cafenele. Oamenii
stau și beau,
dar asta nu mai e
băutură.

M-a sunat un
prieten beat.
Era cu un alt
prieten, care
avea o sticlă și
s-au îmbătat amândoi.

Prietenul meu
s-a îmbătat tun.
Era beat și fericit,
ascultând muzică pe
telefon, amintindu-și
povești haioase,
apoi s-a dus acasă și
s-a trezit brusc.

Și-a amintit totul.
Toate străzile
erau întunecate și
goale, iar ferestrele
lipite cu scotch.

Sub un pod era o
patrulă de
apărare teritorială.
Prietenul meu

m-a sunat: Ce să fac,
m-a întrebat, eram
beat, mă distram și
deodată m-am trezit.
Suntem în război. E
atât de
însământător. Sub
pod e o patrulă.
De ce m-am îmbătat?
De ce se fac petreceri,
cu muzică și
distracție dacă
suntem în război?
Lasă vorbăria,
i-am zis eu.
Închide telefonul și
du-te repede acasă.
În cinci minute
se dă stingerea. Vei fi
oprit de patrulă. Și
ești beat. La dracu,
a zis el. Stingerea!
Și eram atât de
fericit acum
o jumătate de oră
când eram beat și
vesel. Du-te
repede acasă,
i-am zis eu.
Și nu mai bea.
Nu mai beau,
la dracu' nu,
nu mai beau, a
zis el și a închis.
N-ar trebui
să bea vodcă,
cei pentru care
mâine nu există.
N-are niciun rost.
Că mahmureala

vine de azi, n-o
poți lăsa pe
mâine. Pentru noi
mâine nu există.
Există doar un
azi, mare și umflat.
Nori gri, negri și
umflați, se întind
pe tot orizontul, în
toate direcțiile,
umplând toate
crăpăturile. Oricât
ai bea, tot la
ziua de azi revii.
După norii
negri nu e
nimic. Drumul spre
viitor a dispărut.
Trebuie să-l
găsim din nou, așa
cum căutăm... Cum ce?
Nimic. Să-ți găsești
viitorul
înseamnă să-ți găsești
viitorul,
nimic altceva. Cine
știe cum să-l
caute? Trebuie
să învățăm de la
zero, de la
capăt, din vidul
eternei bezne a
zilei de azi.
Așa cum am
învățat să zburăm
peste abis
cu aripile pe care
înainte nu
le aveam. Suspendarea
deasupra abisului te

bifurcă sau chiar
te trifurcă.
Am ieșit la
plimbare.
Era pe la jumătatea lui
martie, un cer
albastru strălucitor,
înalt, orbitor, căldura
soarelui cădea pe
fețele încremenite,
mângâindu-le ca mâna
de mamă. Adia
un vânt ușor, de
undeva se
auzeau râsete de
copii. Și corpul tău
reacționează, răspunde
primăverii din jur.
Pașii ți se relaxează, pe
buze îți apare un
zâmbet ușor.
Doar corpul, tu
nu poți. Într-un
colț al gurii ai un
zâmbet, dar în
celălalt rămâne
tristețea. Ca o
mască antică.

Pe de o parte, te
îmbibi de
primăvară, dar
pe de altă
parte, asta nu e
primăvară, ci
un câmp de
luptă,
o moarte de
foc. Sub un cer
înalt, de un

albastru orbitor,
aleargă acum
soldați cu mitraliere,
și soarele cald
luminează un tanc
inamic ascuns
lângă o căsuță în
ruine. Sub acest
soare, acum
se trage
într-o mașină
cu refugiați, sub acest
soare, acum
mor oameni
îngropați sub
ziduri
de beton. Sub acest
soare transparent
ard tancuri,
elicoptere,
mașini, oameni,
pământul.
De asta vezi
acum doi sori,
două ceruri,
două primăveri,
ești în același timp
și aici și acolo,
ești bifurcat, dar
de fapt ești
bulversat, fiindcă
o parte din tine nu e
nici aici, nici acolo,
ci atârnă deasupra
abisului întunecat.
abisul Apocalipsei.
Acum ai trei
capete, pentru că
trebuie să vezi deodată
doi sori și un abis.

Dar tu ai doar două
mâini. Și ele
trebuie să te poarte
ca niște aripi.
Lumea ta e distrusă,
tu ești mort, tu
zbori undeva, străin
de toate lumile în
care strălucește
acum soarele.
Încă mai respiri, dar
nu știi ce înseamnă
asta. Respir - și
ce? Încă
respir? Deocamdată
respir? Deja
respir? Am inspirat?
Am expirat? E
pauză, sau e
sfârșitul, sau
începutul? Cine poate
spune?

Chiar în acest moment,
într-o închisoare rusă
din Moscova, se află
matematicianul
ucrainean
Konstantin
Olmezov. El
e specializat în
combinatorică
aditivă, un
domeniu al matematicii
care studiază mulțimile
finite și relațiile
dintre ele. Pe
24 februarie două
mii douăzeci și doi,
când o mulțime

finită în care
se afla el în acel
moment, a atacat
cealaltă mulțime
finită din care
face parte, Konstantin
Olmezov nu
a crezut în această
relație nouă între
aceste două mulțimi,
nici nu a putut să o
accepte ca pe un
fapt matematic sau
ca pe un fapt
de viață, și abia după
două zile a început să
creadă și a vrut să
scape din mulțimea
finită în care
se afla în acel
moment, dar
era prea târziu, și
pe drum, în autobuz,
a fost arestat pentru că
a fost recunoscut.
Un element
din mulțimea sa
finită în care
se afla l-a
denunțat la poliție,
iar poliția l-a arestat
doar pentru că
voia să evadeze
din mulțimea finită
în care se afla,
deși asta nu e o
infracțiune,
și totuși, l-au
închis, pentru că
spusese cu voce

tare că
o mulțime finită
a greșit când
a atacat
o altă mulțime finită.
Acum, Olmezov
e în închisoare,
atârând deasupra
abisului întunecat. El
stă, stă,
stă. Încă mai
stă, și iar stă,
stă, stă,
stă, stă,
stă, stă...
Stop! Ajunge! Nu mai
stă.
Mâinile n-au mai
suportat.
Konstantin
Olmezov,
matematician
ucrainean,
arestat și
închis la Moscova
pentru că a vrut
să se întoarcă acasă,
s-a sinucis
în celulă.
Cel puțin așa
s-a spus la știri.
Aripile nu i-au rezistat.
Mai exact,
i-au fost tăiate.
Mii de oameni
cad în abis
în secunda în care
eu scriu
aceste cuvinte.
De ce scriu despre

matematicianul
Konstantin
Olmezov? Probabil
pentru că el a fost
acolo, în cealaltă
mulțime finită, unde
e mult mai
înfricoșător
decât aici. Deși,
nu știu. Înfricoșător
e peste tot. Exact în
în timp ce eu scriu
cuvintele astea, în
Mariupol
oamenii se roagă
să nu moară
de morți îngrozitoare
cum au murit deja
vecinii lor. Vor
să moară pe loc.
Nu se îndoiesc că
într-un fel sau altul,
vor cădea toți, în
groapa neagră și
întunecată de care
încearcă acum
să se agățe. Primăvara lor
e în nopțile trăite sub
pământ, fără căldură,
fără mâncare, fără apă,
primăvara lor e în
zilele morții sub
bombe, zilele
în care au îngropat
cadavre sub scările
blocurilor înalte.
Apocalipsa continuă.
Apocalipsa e permanentă.
Apocalipsa e acum.
Azi. Deja.

Măine nu există.
Lumea mea a dispărut,
nu am sentimentul
c-aș fi viu,
sunt purtat undeva
de un vânt invizibil,
corpul meu e ascultător,
ca un copil care stă
în siguranța unui
subsol sau între doi
pereți de rezistență,
ținând în brațe
un rucsac cu
documente și
bani. Corpul meu
ascultător și temător
mă așteaptă să
mă întorc din
întinderea de foc a
primăverii, unde
mor oameni,
oameni dragi, deși
nu-i cunosc pe toți,
oameni care n-au mai
avut puterea să
zboare peste
abisul negru, căroro
li s-au tăiat mâinile, care
au zburat ca aripile
până în ultima clipă în
abisul Apocalipsei.

Dar brațele și mâinile
nu sunt aripi.

De ce mă întorc,
de ce văd încă
cerul și primăvara,
de ce aud stingerea
alarma antiaeriană și

ies să cumpăr pâine,
varză și bulion, de ce
soarele încă
mă mângâie
ca mâna caldă a
mamei pe obraz,
de ce colțul drept
al gurii mi se ridică
într-o jumătate de
zâmbet ciudat?
Nu înțeleg.
E ceva ciudat, care
se întâmplă deja în
Apocalipsă.
Ca de exemplu,
că între Lviv și
Mariupol nu mai
sunt 1250 de
kilometri, nu mai sunt
kilometri, sunt
cadavre, de la Lviv
la Mariupol
distanța e de 1250
de cadavre de civili
și asta e doar statistica
oficială de azi, care
mereu subestimează
totul, ca să nu contrarieze
Apocalipsa,
să n-o privească în ochi.
De fapt, sunt
mult mai multe
cadavre, înțelegem
foarte bine, dar
nu-i spun și
corpului meu, care
stă ascultător acolo
unde îi spun eu
să stea. Corpul nu trebuie
să știe tot. Lasă-l

să creadă că e
viu. Dar eu știu
un secret groaznic - noi
tăim, noi zburăm
deasupra
unui abis, fiindcă
lumea noastră a fost
ucisă și noi suntem
purtați de ici colo de
vânturi invizibile care
suflă între viață și
moarte. Eu îmi pot
duce corpul acolo
unde distanțele
încă se măsoară
în kilometri, unde
încă e doar primăvară,
și nu câmp de luptă
în flăcări. Dar vânturile
fierbinți mă vor găsi
și acolo. Voi vedea
abisul întunecat
de fiecare dată
când voi închide
ochii, chiar dacă voi
clipi doar pentru o
clipă.

Lumea mea nu
mai există.

Dormi, corpule, dormi,
nici ție nu-ți e ușor,
că bănuiești ceva. Că
zâmbești doar cu
un colț de gură,
te trezești
în fiecare dimineață,
în urletul
fantomatic al
sirenei, nu simți gustul
mâncării, ți-e frică să

clipești, ca să nu vezi
întunericul
despre care nu-ți spun,
dragă corpule, ca
să nu uiți că trebuie
să respiri. Pentru că eu
am uitat deja demult. Pe
24 februarie două mii
douăzeci și doi,
m-am trezit
unde unde
nu mai există aer,
unde
nu mai există
atmosferă - totul
a dispărut ca și cum
n-ar fi existat niciodată, cerul
s-a făcut negru ca un abis,
chiar și ziua, ce să mai
zicem de seară și
noapte.

Primul și ultimul
atac de panică
din viața mea
s-a întâmplat când,
în a patra zi de
război, m-am întors
seara acasă și
pe drum m-am uitat
la cerul întunecat -
fără să văd
acolo niciun cer.
Deloc. Cum poate
fi acolo un cer? Dacă ar
fi acolo un cer,
bombele și rachetele
rusești nu ar fi putut
zbura pe el,
le-ar fi oprit. Dar ele

zboară,
cerul nu mai există,
a dispărut. Nu mai e
lumea - nici cerul.
De ce să se agațe? Nu
există stâlpi de fier,
nici păduri
verzi, nici
livezi de
vișini. Eu
m-am oprit
nedumerit,
mi s-a oprit
respirația,
m-am îndoit
ca o trestie,
doar picioarele
au mers mai departe și
n-am căzut, ci
m-am rostogolit. Când
am ajuns la
zidul casei mele,
corpul meu
a început din nou
să respire. Dar eu
încă nu.

Expresia „nu există”
e cumva magică
pentru mine,
am repetat-o de
atâtea ori ca
să existe
totuși ceva.
Dacă repeți
de o mie de ori,
„nu există”
e ca și cum
ar exista ceva,
fie și un fir de praf

de care să te poți
agăța.

Îmi plac vrăbiile
de pe stradă, chiar și
porumbeii. Simt
un fel de solidaritate
cu ei. Dacă ei
trăiesc, pot și eu.
Dacă soarele
strălucește
pentru ei, poate
strălucește
și pentru mine?
Poate va străluci
și pentru mine,
dacă eu nu am soare.
Poate că cerul lor
mă va acoperi
și pe mine un pic,
măcar un pic?

Cer de vrăbii!
Acoperă-mă
măcar un pic
și pe mine